

DEBRECZEN

A DEBRECZENI ÉS VIDÉKI FÜGGETLENSÉGI PÁRT KOZLÓNYA.

MEGJELEN NAPONKINT PÉNTEK ÉS VASARNAP KIVÉTELEVEL.

Előfizetési árak:
 helyben, vagy postán küldve:
 Égész évre 10 frt — kr.
 Félévre 5 „ — „
 Negyedévre 2 „ 50 „
 Egy hóra 1 „ — „
 Egyes szám 4 kr.

A lap szellemi részét illető minden köz-
 emény a szerkesztőségbe (Főter 1828. sz.)
 bérmentve küldendő.

Előfizethető helyben:
 Felelős K. Lajos könyvkereskedésében
 és a kiadóhivatalban. (Főter 1828. sz.)

Hirdetési díj:
 Négy hasabos betű sorost 3 kr. Nagyobb
 terjedelmű és többszori hirdetések alk-
 szerint jutányos áron vetetnek fel. Hely-
 díj minden külön bejelölésért 30 kr.

Hirdetést vagy reklámot magában foglaló
 újdonság 50 kr.

Állíttatott közlemények minden betű sor
 50 krajczár.

Hirdetések fölvetésének a szerkesztőség-
 ben és kiadóhivatalban. Főter 1828. sz.
 alatt.)

Kéziratok nem adóznak vissza.

ak.
 károkat
 nem számítok, uton törtenhetők
 csomagolást nem számítok, uton törtenhetők
 Vidékre csomagolást nem számítok, uton törtenhetők
 Ij. PÁJER JÓZSEF
 Debreczen, főpiacz.
 beosztásánál 1/2-ot engedményezék. — Vidékre csomagolást nem számítok, uton törtenhetők
 megteríték.
 (16.)

Leszállított árak.

Wekerle a politikai helyzetről.

Wekerle Sándor a N. Fr. Pr. buda-
pesti levelezője előtt következőleg nyilat-
kozott a politikai helyzetről.

Mindenekelőtt visszalépésének oká-
ról szót, a következőket mondta:
Nincs egy oka sem visszalépésemnek, a
melyet be nem vallottam volna. Nagyon
természetes, hogy politikám következté-
ben az érdekkörökkel összeütközésbe ju-
tottam s észrevettem, hogy nem számít-
hatok a király bizalmának oly mértékére,
a mely feladataink megoldásánál elkerül-
hetetlenül szükséges s ezért elbocsátá-
tásomat kértem. Másrészt az a miniszte-
rium, a mely ily nagy kérdések érdeké-
ben támadta meg a fennálló viszonyo-
kat, nem nyugtatja meg azokat a körö-
ket, a melyeknek érdekeit ezzel sértette.

Én, mint parlamentáris miniszter, a
bánt nem ajánlhattam utódomul, mert
Khuen-Héderváry már rég idő óta nem
crinkezett közvetlenül Magyarország par-
lamentari köreivel. Egész hivataloskodásom
alatt a horvát bán iránt a legőszintébb
és legszívelesebb vonalozással viseltet-
tem s tavaly júniusban semmi kifogásom
sem volt az ellen, hogy ő legyen az
utódom, mihelyt megtudtam, hogy ő a
mi politikánkat akarja folytatni. De most,
mikor a fuziót hirdette programjának,
ezt helytelenítettem. Lehet ez programm
és meg is valósítható, de azt előzetesen
deklarálni, ez — véleményem szerint —
nem a helyes mód.

Ez a rendszer hamis, mert hamis
feltevésből ered ki. Első sorban nem áll
az, hogy a fuzió feltétlenül szükséges;
mert a liberális párt ma tényleg már
erősebb, mint két év előtt volt, és mégis
képes volt oly nagy kérdéseket megol-
dani.

Arra a kérdésre, hogy mit tart a
fuzió felől, Wekerle Sándor így válaszolt:
A fuzió chance-jei az egyházpolitikai
törvények keresztülvitele után csak nö-
vekedni fognak, mert akkor az ebben az
irányban még fennálló ellentétek el fog-
nak tűnni. Meggyőződésem szerint ezek

az ellentétek már most is csak művészie-
sen tarthatók fenn, mert csak nagy-
nehezen élheti bele magát az ember
abba, hogy a súlyos harcok által kikü-
zdött törvényeket meg is lehessen változ-
tatni. A ki a békét óhajtja, annak első
sorban ezeket a törvényeket el kell is-
mernie. A második differenzia a köz-
igazgatás reformját illeti. Ez a differen-
zia sem lényeges, mert mindannyian
óhajtunk ilyen garanciális törvényeket,
és valamennyit úgy sem lehet egyszerre
megalkotni. A sorrend a czélszerűség
kérdése. Annak a biztosítéka, hogy vala-
mennyi törvényt meg fogjuk alkotni,
magában a politikai helyzetben van. Ez
a biztosíték pedig a fuzió által nem fog
növeltetni, hanem kisebbitetni. A har-
madik differenzia a tisztai akadémia kér-
désében van. A többi kérdés nem lényeges.
E kérdések közül az udvartartás kérdése
már tisztázva van, csakis keresztül kell
vinni az ő felsége által koncedált rész-
leteket. A czimerkérdés a diplomáciában
tényleg meg van oldva. A zászlókérdést
pedig csak úgy lehet megoldani, a ho-
gyan már ismételtlen megtörtént. Tudni-
illik úgy, hogy a fekete-sárga színt, mint
ő felsége családi színt fogadjuk el. A
mi pedig a hadsereg nyelvét illeti, az
utóbbi években ebben az irányban annyi
történt, hogy e miatt nincsen ok panasz-
ra. A mi pedig végre a katonai akadé-
miát illeti, ez a kérdés nem akut, a
mellett a védőerény megváltoztatása nél-
kül nem lehet keresztülvinni.

A valuta-kérdésről Wekerle Sándor
megjegyezte, hogy e reformra vonatkozó-
lag az előmunkálatok abban az arányban
megtörténtek, a mennyire az adott vi-
szonyok között lehetséges volt. Magyar-
ország beszerzett annyi aranyat, a meny-
nyire szüksége van. Meg van győződve
arról, hogy utóda a szeszadó reformját
keresztül fogja vinni abban az alakban,
a melyben ő az osztrák pénzügyminisz-
terrel megállapította.

A „DEBRECZEN” TARCZAJA.

PÁRBESZÉD.

LEGÉNY:

Kis galambom, szép Juliskám,
Eljősz-e ma a fonóba?

LEÁNY:

Elmennék én, hallja kelmed,
De nem lehet a nagy hóba.

LEGÉNY:

Eljövök majd érted hugom
Két lovammal, csengős szánon.

LEÁNY:

Ha a szülém megengedi,
Isten neki én nem bánom!

LEGÉNY:

Gyere hát be, kis galambom,
Kérjük szépen az anyádat.

LEÁNY:

Mondja kelmed mért is bánja,
Ha engem ott nem találhat?

LEGÉNY:

Azért bánom, mert a piczi
Piros ajkad mosolygása,
Elrabolta a szívemet,
Nincs azóta nyugovása!

Téged látlek éjjel, nappal;
Napsugárban, csillag fényénél;
Ugy képelem, mintha engem
Mindenüve elkisérnél!

Te mosolygysz a virágból;
Te nevelsz a madárdalban!

A kis patak csörgésében
Te szólsz hozzám szépen, halkan!

És a szálló hópihéket

Képelem a sóhajodnak,

A mint rajtam megpihenve

Szepen lassan olvadoznak!

Szemem, szívem mindenütt csak

Tégedet lát, tégedet képelem!

— Mondd csak édes kis galambom:

A fonóba el jősz-e?

LEÁNY:

E!

V. Krüszelyi Erzsike.

Két anya a szabadságharc alatt.

— Epizód Kossuth Lajosné életéből. —

A magyar önvédelmi harc második évé-
ben, 1849. júl. 12-én a kormány Szegedre
tette át székhelyét. A kormányzó a képvisel-
őkkel egyetértőleg abban állapodott meg, hogy
sem nejeiket, sem gyermekeiket nem teszik ki
az utazás veszélyeinek, valamint a napok gyor-
san változó esélyeinek, hanem csak maguk
utaznak, hogy egy részről a haza ügyeit aka-
dály nélkül intéhessék, más részről pedig,
hogy szeretnek, ha bár tőlük távol, de lehe-
tőleg biztos helyen legyenek. — A fővárost
tartották annak, a hol a tengeri ellenség
középette is legkevésbé veszély fenyegetheti
a haza és ferjeik, — a maguk és gyerme-
keik sorsán egyaránt aggódnak és a gyer-
mekeiket.

A fővárosban tartózkodott D. S. képvisel-
őnek bájos ifju neje is apró gyermekeivel.
Az érkező hírek egymást váltották fel.
Egyik agasztóbb volt a másikkal. — Nagy
ritkán jött egy egy megnyugtató, egy-egy biz-
tató üzenet.

Mig a ferjek Szegeden a válságba jutott
ország nehéz sorsát intézték, az alatt D.-né

Az új elnök.

A képviselőház tegnapi ülésén Szilágyi
Dezso a Ház elnökévé választott.
Jstth képviselő kapott 141 szavazatot,
Szilágyi Dezso ellenben 207 szavazatot.

A ház alelnöke Berzeviczy Albert lett.
A választás után Szilágyi köszönetet
mond megválasztásáért. Kijelenti, hogy pár-
talanságot fog tanúsítani és kéri a képvisel-
őház tekintélyének megővására a képviselők tá-
mogatását. (Eljenzés mindenfelől)

Ugron Gábor szolt ezután.
Szerinte Szilágyi az ő nagy tehetségénél
fogva hivatott erre a merhetlen hatalmu hely-
re, a melyre megválasztott, de feledni kell,
hogy kisebbséggel szemben többség választotta
meg.

És csak azt kell tudnia, hogy az egész
képviseelőház elnöke. Üdvözlő a pártatlanság ki-
jelentéséért.

Ha tényleg olyan lesz, támogatni fogják.
Ezután folytatta a kormány bemutatkozá-
sát. Bethlen Gábor gróf szemére veti
Bánffykat, hogy a szászokkal paktáltak.

Erre Bánffy helyett M e l z l Oszkár szász
képviseelő sietett felelni és kijelentette, hogy
nem talál abban semmit, hogy az új kormány
egy érdekesoportokkal érintkezésbe lép. (?)

Ök — ugymond — megkérdezték Bánffy,
hogy a loyális szász programot, úgy mint a
Wekerle kormány is tette, elfogadják-e? Bánffy
elfogadta. Ennyiből áll a pactum!

Bánffy miniszterelnök szólt fel ezután,
kijelentette, hogy tényleg egyes szász képvise-
lők jártak nála.

S habár helytelennek tartja, hogy a nem-
zetiségi törvénnyel szemben külön program-
mal, külön csoportokat alkossanak, de a szász
program csakis iskola és egyházi dolgo-
kat tartalmaz, a melyek nem ellenkeznek a
kormány programjával. (?) ? ?

Herman Ottó beszélt ezután.
Szerinte Wekerle Sándor megmaradha-
tott volna örökre a kormányon, ha a Kossuth
Lajos temeté-ekor a katonákkal megrohanta
volna a nepet.

Gr. Szécheny Antalról megjegyzi, hogy ki-
szakította magát a nemzet kebeléből. Erre Szil-
ágyi Dezso elnök figyelmeztette Hermant, hogy
ily vád oly ellen, ki nem védheti magát, il-
letlen.

S e r b a n Miklós felelt ez incidens után
Bethlen Gábor grófnak.

Ujból fejtegeti, hogy az oláh ifjak azért
kénytelenek kivándorolni, mert a magyar hi-
vatalokban nem kapnak állást.

S z i l á g y i Dezso megjegyzi, hogy nincs
joga új fejtegetésekbe bocsátkozni, csak sze-

gyakran találkozott Kossuth Lajosnéval. Közél
laktak. Rendesen fiacskájával kereste fel a
kormányzó nejét. A fiu a Kossuth fiakkal ját-
szadozott, az anyák pedig beszélgettek bekö-
vetkező sorsukról.

Egy délutáni napon szintén együtt volt
a két anya. Kék selyemmel bevont kanapén
fogaltak helyet egymás mellett.

A terem átelleni részében a fiuk ját-
szadoztak. — A bekövetkező veszélyekről be-
szélgettek a nők. Számították az eshetősé-
geket, mit tennének, ha vagy muszka, vagy
osztrák, vagy a fellázított nemzetiségek em-
bertelenségeinek kellene hogy áldozatai le-
gyenek? . . .

A képviselő neje kebelébe nyult, s egy
piczike, szép művű elefant csont agyu pisz-
totyolt vett elé. A pisztoty agynak rekesze volt,
melybe három töltény s néhány gyutacs volt
elhelyezve.

— Ez biztos menedéket nyújt a végső
esetben, gyermekeim számára is, a magam
számára is, magyarázta megnyugvással.

Kossuthné egy pillantást vetett a gyere-
kekre, kik közül az egyik figyelemmel kezdte
kísérni a mamak beszélgetését. S midőn látta
hogy a furfangos kis nebuló a játéka mélyébe,
egy legyezőt vett elő s játszani kezdett vele.
Kevés idő múlva összehajította a legyezőt, fo-
gantyuának végét maghuzta s egy fényes tör-
pengéje csillámott abból elé.

Ez biztosabb eszköz, sugta barátjának.
A legyezőről senki sem gyanítja, hogy abban
gyilkoló eszköz lenne. Bárhova magammal vi-
hetem.

S ha a kényszerítő pillanat bekövetkezik,
gzsorsau végezhetek vele, mert a hegye meg
v a n m é r g e z v e .

A fiucska ismét figyelni kezdett, s a csil-
logó jóságát eltűnt a legyezőben.

mélyes kérdésben szólhat, vagy szavait magya-
rázhatja helyre. (Általános helyeslés.)
Serban dühösen félbeszakítja beszédét
és leül.
Ezután A s b ó t h János beszélt.

A koronaór eskütétele.

A főrendiház és az alsóház együttes
Élést tartott vasárnap, melyen felolvastatták
ő felségének határozata, melylyel Radvánszky
Geza bárónak koronaórré való megválasztása
megerősítettet.

A főrendek és képviselők di-zmagyarban
felmentek azután a budai várba, a koronaór
eskütételére.

Mikor a király az eskütételre a nagy te-
remben megjelent, kíséretében voltak Szazary
Kolos primás, a kormány tagjai, gróf Szapary
Geza főudvarmester, gróf Széchenyi Gyula fő-
ajtónálló mester, jobbáiban kivont karddal,
baloldalán egy püspöki keresztrel.

A király elhelyezkedett a trónon, mely-
nek lépcsőjéhez járult Bánffy Dezso miniszter-
elnök s hódolattal kérte Radvánszky báró
esküjének elfogadását, mely megtörténvén,
mindnyájan visszamentek a képviselőházba,
hol Radvánszky röviden visszajelentve a
magyar korona 900 éves vészeti dícső mult-
jára, feltüntette a királyság, a királyi hatalom
jelképeit a koronát.

Megköszönte azután koronaórré való va-
lasztását s igerte, hogy fogadott esküjéhez hű
marad.

Ezután a jegyzőkönyv hitelesítettvén, az
ülés véget ért.

Eötvös Károly Lajos kir. tanfel- ügyelő felhívásához.

Hajdum-gye nagybirtokosaihoz, közbirtó-
kosságihoz és tanyai birtokosaihoz Eötvös
kir. tanfelügyelő — mint már említettük —
felhívást bocsátott ki, hogy e hó 26-án érte-
kezletre jöjjenek össze Debreczenbe, beszél-
getni a tanyai iskolák felállításáról. E felhívá-
s hoz egyik, tanügyi viszonyainkkal teljesen is-
merős munkatársunk tollából adjuk a kö-
vetkezőket:

Lehetetlen nem helyeselnünk megynék
sok tevékenységű kir. tanfelügyelőjének azon
kezdemenyítését, melylyel iskoláztatási vi-
szonyaink rendezését czelba vette. Szomorú
állapotok vannak megynékben is, mert a ta-
nitók növédekekkel túlterhelve, az iskolák
zsufolva vannak és mégis tömörkednek tan-
kötelek nem jár iskolába. Ez előtt szemét hunyni nem
lehet. És a ki teszi, nem hive a cultura fej-
lődésének.

Néhány nap múlva, júl. 23-ikán Kossuthné
felkereste férjét Szegeden.

D. képviselőnek rendkívül fáj, hogy neje
nem jöhetett vele.

Még az nap hirtelen rosszul lett a külön-
ben egészséges edzett, 38 éves férfi. Néhány
óra múlva kisenvedett koleraiban.

Neje csak napok múlva tudta meg férje
szomorú sorsát. Visszatért az árvákkal Erdélybe.
Ma már ő is pihen.

A kis fiu, ki a két anya titkos beszél-
getését kibalgatta, arra most is hűen emlé-
kezik, ma 50 éves férfi. Ezt a feljegyzésre ér-
demes epizódot tegnap beszélt el. — Az ele-
fant csont markolatu revolvert huga ma is
őrzi.

Sz.

A harmadik.

— Elbeszélés —

Irta: **Sienkiewicz Henrik.**

Fordította: **ifju Móríc Pál.**

A műtermet, a melyben Szviateckivel
közösen lakiam és festettem, nem fizették,
előzár mert kettőnknek sem volt összesen öt
rubelünk, másodsor, mert a házber fizetés
különbem sem volt soha inyünkre.

Minket festőket különben is pazarlóknak
tartának, de hisz inkább szászor is eliszom
a pénzemet, mint hogy a pénz az háziurakra
poecskoljam.

A mi gazdánk'nek különben nem volt rossz
ember, de megm'ki el is tudunk vele banni.

Va'ahányszor ugyanis sürgetés végett fel-
fáradt hozzánk, a mi többnyire kora regge-
lenként szokott történni, Szviatecki félig fe-
lült ágyában, mely egy a padlóra fektetett
szalmazsákból állott, s melyhez takaróul egy
török függöny szolgált — és mely sirihangon

Azonban a mostani viszonyok között, a már az egyes községekhez és városokhoz régen kibocsátott tanfelügyelői körrel után e lépés nem a törhetlen előrehaladás és a cél megvalósítása iránti bátor elhatározás kifejezése, hanem némi tekintetben a meghátrálás jellegével bír s ugyászólván próbálkozás, kísérletezés ott és akkor, a hol és már a mikor erős kézzel a törvény világos intézkedéseivel kellene eredményeket teremteni.

Iskolázatásunk — mint mondám — azon bajban szenved — hogy túlterhelt növendéksereggel. A felekezeti nem nagyon sürgeti az illetékes hatóság a baj orvoslására. Így ezeknél a halogatás már megszokott dolog.

Másfelől pedig a felekezeti erejüket az eddigi iskolák felállításában és fenntartásában teljesen kimerítették, többre nem képesek. Ismétlő iskolázatásunk — mely mindenütt községgel jelleget — bosszantóan rossz. Ennek szaporítását és rendezését a közg. bizottság nem sürgeti.

A kir. tanfelügyelő több helyre az előjáróságoknak írott, hogy községi iskolákat alkítsanak; ezek a tanfelügyelői körveit egyszerűen átitték a felekezethez, mint iskola fenntartókhoz; az iskola fenntartók pedig visszaküldték a községekhez, mint a melyek kötelesek az iskolák fenntartásáról gondoskodni. Mert ez a felekezethez csak joga, de nem kötelessége.

Es ezek után összehívattik egy problematikus értékű értekezlet — a hol vajmi kevesen fognak megjelenni. Bár mi csaldánánk, de mi tudjuk, hogy mindenki feltűt a börtöt.

Nem, ez nem helyes ut. A cél nem, miért a törvényes eszközöket mellőzni. A kir. tanfelügyelőnek mindig törvényes alapon kell állani. Ő — mint magán ember — hivatalos barmiféle értekezletet (még a hírlapírók értekezletét is) de mint tanfelügyelőnek joga és hivatali kötelessége a törvény betűi szerint járni el és kötelezni a községeket, minél előbb és minél hathatósabban az iskolák szaporítására.

Ezt várja tőle minden tanügybarát és várjuk most inkább, mint valaha. Statisztikát is adhatunk iskolai viszonyainkról, melyek bizonyítani fogják, hogy itt már experimentálni nem szabad s minden halogatás akár a közg. bizottságtól, akár a községtől, akár pedig hivatalos személytől, a cultura fejlődése ellen elkövetett merénylet.

Nem folytatnom most, lesz erre alkalmam más időben; annyit azonban szereinek evvel is elérni, hogy a kir. tanfelügyelő ur előlvasván ezt, igazat adjon nekem, és nyúljon a törvényhez, avval igyekezzék legyőzni a cél utjában álló akadályokat, mert azok az értekezletek nem nagy eredménnyel járnak el és az iskolajog szempontjából még az eredmények is sok helyt ferde helyzetet szünek.

Vidéki.

Élvtvágy, birvágy, dicsvágy.

Híres nevelők a nevelést és oktatást ikerestvéreknél nevezik. Ebből kifolyólag a neveit embert egyszersmint tudományos, viszont, a tudományos egyszersmint nevelt ember is.

Sokkal csekélyebb pontnak érzem magam, mintsem e szabályt csak gondolatban is megtámadni óhajtánam. Azt azonban hiszem, miszerint senki sem vitatja el, hogy minden szabály alól van és vannak kivételek.

Ha a gondviselés jól neveit, nemes ér-

igy beszélt: „Jó, hogy látom, mert azt álmodtam, hogy meghalt.“ A háziur, ki nagyon babonás volt és a meghalástól borzasztó módon félt, ilyenkor mindig megzavarodott, Szviatecki pedig visszafeküdt hanyatt a szalmaszékön, kinyújtotta lábait, és összekulcsolta a kezét a mellén és tovább beszélt: „Ép úgy láttam, mint most: csak igen hosszú ujjas fehér keztyűje és lakkcipője volt. De másként nem is igen sokat változott.“

Aztán rendesen hozzátette még: „De azért nem mindig teljesednek az ilyen álmok.“

Ez a de azért szemléletmást kétségbejuttatta a gazdát. És a dolog rendesen úgy végződött, hogy megharagudott, becsapta az ajtót, és szitkozódva lebotorkált a lépcsőkön.

A jó lélek soha sem volt képes a törvény embereit a nyakunkra hozni.

Az is igaz, hogy nálunk a végrehajtó se sokat talált volna, de meg oda számított a derek ember, hogyha a műtermet meg a mellett levő konyha helyiséget másik festőnek adná is ki, avval sem igen járna jobban, sőt talán még rosszabbul.

De idővel ez az eszköz is erejét veszítette. Mert a háziur lassanként megbarátkozott még a meghalás gondolatával is. Azért most Szviatecki három festményt szándékozott készíteni, és pedig Würtz fele zsánerben a következőket: „A halál“, — „A temetés“ — „Felebbrés a tetszhalálból“. Természetesen a három festményt a háziur mindenütt ott lett volna.

Az ilyen halott történeteknek különben is mestere volt Szviatecki, mert saját szóása szerint „nagydögöket, kisdögöket és középszerűdögöket“ festett. Ezért s nem vették a képeit, bár másként tehet séges volt. Ép most is küldött a parisi „Szalon“-ba két „nagydögöt“

zelmekkel telt szívű, tudományosan képzett szülőket áld meg kiseddel, a kik azon nemes érzelmeiket, melylyel szívők telve, a legnagyobb gondnal, szeretettel igyekeznek átültetni gyermekük szívébe; ha gyermekük az iskolába kerül, hol az eddig belejők csepegtetett nemes érzelmek tovább is gondosan fenntartatnak, ápolatnak és fejlesztetnek; mellé elméjük a tudományok sokoldalúságával okszerűen ékesítetik föl, az ily gyermekben egyesünek az ikerestvérek; felnővén, köztisztélet és szeretet tárgyává lesznek, kiket a társadalom rangra, dicsőségre és legtöbb esetben anyagi jólétre is emel. Az ily egyén valódi áldása a társadalomnak. Első mindenütt, hol jól, szépet és nemes művelni kell.

Ha azonban tudatlan, e mellett goromba, durva szülők részeseülnek az Isten áldásában, kikől magzatuk jól, szépet, nemes épem semmit, csupán gorombaságot, durvaságot szívat magába, az ily gyermek a nemes érzelmeiktől teljesen üres szívvel kerül iskolába. Bár a gondos nevelő mindent elkövet, hogy ez üres szívbe a jó magvát csirázás és gyümölcsözést végezt beültesse, ha a talaj pillanatra befogadni látszik is azt, csak addig tart, míg a szavak szívéhez szólnak, mihelyt elhangzottak, felülkerekedik a durva dacz; mintegy megbánást érez szíve, hogy pillanatra is elutott érzéknyülni. — Az ily eset képezi a kivétel fenti szabály alól. Az ily gyermek szíve a jó, szép, nemes számára tovább is zárva marad, míg elméje a tudományokat annál mohóbb vágygyal szívja be. Felnövekedvén, tudományt nem a közjő, a szép és nemes művelésére, hanem saját előnyére értekesíti. Üres szívét pedig az élv-, bir- és dicsvágy foglalják el állandó lakásul.

Élvtvágyának annyira rabjává lesz, hogy egy kínálózó alkalmat sem képes eltávolítani, azt élve arán is kielégíti.

Az élvágy mellett felüti fejét a birvágy, mert hisz a nincsből élvágyát kielégíteni nem lehet. Minden tudományát arra használja, hogy szívében e már nagykorúvá nőtt rossz tulajdonságait, karhozatos vágyait kielégítse. Lábai alá tapossa az enyém és tied fogalmát, szentséget. Áldozatokat szemel ki magának. Szívéből hiányozván a felebarát szeretet, akiket behalóz, anyagi, sőt sok esetben erkölcsi romlásba is dönti.

Báránnyörbe öltözik. Játsza a nagyelköt, rabeszéli kizemelt áldozatát, hogy fogadjon el tőle kisebb, nagyobb szivességeket; de csak azért, hogy idő — rövid idő muiva bő uszorakövetéssel lephessen fel. — Jaj annak, ki élvezet szives-égeért az uszorát megtagadja!

Ha a szerencsétlen áldozat az anyagi uszorát már leröptette is, a szellemi uszorával örökké adósának tartja.

Kitérni utjából nem lehet. Ha a szerencsétlen áldozat ki is siklik Förmel közül, nem soka élvezi szabadságát, mert ha saját erejével nem képes, mások befolyása által igyekszik azt karmai közé vissza terelni; kivéven azon esetet, a midőn áldozatát egy, az ikerestvéreket magában hordozó lélek, mind az ő, mind a más befolyása alól kiszabadítja.

Meg ekkor sem nyugszik. Fokozott vágygyal leskelődik, mint macska az egér után. Ha nem képes áldozatát visszazserezni, a társadalom előt — melyben mozognak — oly színben tünteti fel, mint ki érdemes a közmegevétel, — a közutalatra.

Midőn már teste, lelke elvesztette ingereit az élvezetekre, ha birvágyát a kincsek

a hová különben én is elküldtem az én „Zsidók a vizstulánál“, című festményemet, de a melyet a „Sza on“ címűjegyzékében „Zsidók a babiloni vizeknél“ címre kereszteltek át. És nagy türelmetlenül vártuk a jury ítéletét.

Szviatecki természetesen előre a legfeleketebb színben fette a jóvendőt, szerinte a bíráló bizottság a legelivébb számarakból áll, vagy ha másként volna is az eset, akkor én meg ő volnék a számarak, mivel képeink olyan kisdé butaságok, hogy azoknak a megjutalmazása a butaság netovábbja volna!

Hogy ez a fickó két évi együtt lakásunk alatt mennyiszor megkeserítette az életemet, azt mondai sem szükséges. Legnagyobb vagyja az volt, hogy erkölcsileg „nagydögnek“ tarték. Így például nagyon szerette az iszákosi mutatót, ami egyáltalában sohasem volt. Ha két-három pohár pálinkát hirtelen betöltött egymásután, körültekintett, hogy mi észreveltük-e, és ha nem volt bizonyos benne, akkor egyiket vagy másikat könyökövel megdöfve, sőtét tekintetét vetett reánk és siri hangon kérdezte:

— No hó, elég melyre súlyedtem már? Amire természetesen az volt a válasz, hogy bolond.

Most aztán igazán megdühösödött: mert semmi sem bosszantotta úgy, mintha valaki erkölcsi züllést kétségbevonta.

Pedig tetsző talpig derek fia volt. Egyszer a „Salzkammergüti“ hegyek közt Zell mellett eltévedtünk.

Es mivel már alkonyodott is, s könnyen kitérhetők volna a nyakunkat, így szolott Szviatecki:

— Hallod Vladek, te nagyobb tehetség vagy, tehát te érted nagyobb kár volna. Majd

halmaza némileg — mert egészen sohasem — elégti ki, ekkor fellép a dicsvágy.

Befurakodik a magas társaságokba, de nem azért, mintha ez őt megillelné, hanem, hogy az polgártársai szemében feltűnjék; — dicsvágyának tömjenezzenek.

Szájka a szemében, ha a tisztességes egyszerség magas áldozatot hoz a szép, jó, a nemes, sőt közgyönyörködötté czelokra. — Ilyenkor ő is elől. Előszedi nyomorult uszorán szerzett filéreit; de csak azért, hogy az ő neve is bekerüljön a hírlapba; ezáltal dicsvágyának az uszora megfizetessék.

Néha még az asztalat is megteríti, de csak azért, hogy embertársai vendégszeretét magasztalják.

Az ily anyagi és szellemi uszorától, az ily társadalmi vampirtól a legtöbb esetben csak a jöltvő halál szabadtája meg a társadalmat; mert a legtöbb esetben az egyik része körmei közt tehetetlenül vergődik, másik részének egyik tagja sem vállalkozik, hogy undorító üzelmét szemébe dobja; fel, nehogy rajta e magyar közmondás teljesüljön: Szólj igazat, betörök a fejed!

Bócz Elek néptanító.

KÜLFÖLD.

Wekerle utolsó rendelete. Békésmegye deputációjának tett ígéretét Wekerle Sándor miniszterének utolsó napján váltotta be, amennyiben január hó 14-éről kelt leiratban a gazdasági aszály folytán keletkezett mezőgazdasági kalamitas enyhítésére 400,000 forint négy százalékos államkölcsönt engedélyez a vármegyének, illetőleg néhány takarékpénztárnak, feltétlenül azonban kimondja, hogy e kölcsön csak úgy engedélyeztetik, ha valamely jó nevű központi takarékpénztár szavatosságot vállal. A kölcsön éppen idejére érkezett és Wekerle ezen rendeletével Békésmegye hitelviszonyain egy kis-é segített.

A király elutazása. A király vasárnap este Budapestről egész kíséretével elutazott Bére. A pályaudvaron megjelentek az összes miniszterek és mások. A jelenlévők között a király rövid cerclét tartott, s ezen szavakkal szált a vonatra: Mielőbbi vizontlatásra!

BELFOLD.

A száműzetésbe. Dreyfus kapitányt, a rangjától megfosztott hazaárulót, mint Párisból írják, egész csöndben az Orleans vasútra kísérték és unak indították száműzetésének helyére, a Révizigetre. Az elítelt rabruhát viselt, haja egészen le volt borotvalva. Egy kis batyuban vitte magával lefokozásának szomorú emlékét, uniformásának szétszakgatott foszlányait.

Mikor Dreyfus és kísérelő La Rochellebe érkeztek, a pályaudvaron óriás néptömeg várt. Mikor Dreyfus a kocsihoz vezettek, a tömeg rorohant és botokkal, ernyőkkel ütötte-verte s folyvást azt kiáltotta:

— Le az árulóval!

A csendőrség csak nagy erőmegfeszítéssel tudta megvédelmezni Dreyfust attól, hogy agyon ne verjék. Hamar kocsiába ültek. Ekkor a tömeg bevarta a kocsi ablakait. A kocsi azután gyorsan a kikötőhöz robogott a száműzöttel.

Kína és Japán háboruja. London' jan. 21. Mut a Reuter-ügynökség Chefooból

inkább én megyek előre... Ha lebukom, te megmarad-z itt egy helyben reggelig, és aztán majd csak segítesz magadon valahogy.

— Nem te, hanem én megyek előre, feleltem, az én szemem jobbak.

Amire Szviateki:

— Ha ma ki nem töröm is a nyakam, azért úgy is elébb utóbb sirba jutok; tehát nekem mindegy.

Czivódni kezdtünk.

Esközben teljesen besötétedett. Végre elhatároztuk, hogy sorsot húzunk. A mi meg is történt. Szviatecki húzta a görcsöt, tehát előre ment. Óvakodva mozogtunk a hegy nyereg hosszában. Eleinte meglehetősen széles volt az út, de mindinkább szűkült. Anynyit észrevehettünk, hogy jobbról-balról mély- ségek vannak.

A hegy hát mind keskenyebb lett, és a mi még rosszabb volt, a mohos kő tördelődzni kezdett lábaink alatt.

— Megpróbálom négykézlébe: másként már nem megy! mondja Szviatecki.

Csakugyan igaza volt; azért letenyere- lünk, és mint két csimpánz igyekszünk előbbre.

De majd észrevesszük, hogy még ez sem segít. Mert a hegy hát még olyan széles sincs, mint egy igazi nyereg. Azért Szviatecki lova-lóra fogja a dologt, és csupán kezzeinkre támaszkodva úgy csuszkalunk előre, ruhá- taink nagy károsodására.

Rövid idő múlva a Szviateki hangját hallom:

— Vladek?

— Mi a?

— A hegyhátnak vége.

— Már hogy is ne?

— De igen, úgy sejtem, valami szakad-k következik.

(Folyt. köv.)

jelenti, e hó 18-án, este 35 japán szállítóhajó és 15 hadihajó érkezett a yung-csengi kikötőbe, a reá következő reggel három japán hajó megáradta a kínai parti úteket és azokat elhallgattatták. A kínaiak az ellenállással fel- hánytak. Yung-Csengben Wei-Gai-Heitől 25 mértföldnyire, 25,000 japán szállt partra. — A csata ideje alatt erősen havazott.

Határidő-naptár.

Találkozó szardán és szombaton d. u. a Gőnczy egyesület Otthonában.

Színház előadások kezdete este 7 órakor.

Farsang tart január 7-iktől, azaz vizke- reszt napjától február 26-ikáig, azaz hamvázó szar- daig.

Január 26. A polgári kör bálja a Bikaiban.

Jan. 26. Ács ifjuság bálja a »Margit« für- dőben.

Január 30. A eszmadia ipartársulat tánczvi- galma a Koronában.

Február 1. Jogász-estély a Margit fürdőben.

Február 2. A kőműves-egylet tánczvigalma a Margit fürdőben.

Február 3. Fodrász segédek bálja a Margit fürdőben.

Febr. 16. A színházi műszaki személyzet jel- mezes tánczvigalma a Koronában.

Febr. 16. Az ev. filieregylet thea-estélye, a Bika- szálloda disztermében.

Febr. 17. Asztalos ifjuság bálja a »Bika«-szál- loda disztermében.

Ujdonságok.

A hatvan-utcai gazdaság

1895-ik évi január hó 27-ik napján délelőti 10 órakor, a városháza kistanácstermében évi rendes közgyűlést tart. Targyak: 1. Válasz- mányi jelentés az 1894-ik évről. 2. Pénztár- uki és számvizsgálói jelentés a múlt 1894. évi pénztári állapotról s annak folytán a pénz- tárnok és a többi tisztviselők felmentése. 3. Három tagból álló számvizsgáló bizottság meg- választása az 1895. évrre. 4. Esztergely indítvá- nyok tárgyalása. Kelt Debreczenben, az 1894. évi december hó 30-ik napján tartott választá- mányi ülésből. Tit. elnök: Koszorus Lajos utczagazdasági elnök. Kivonat a nagyméltóságú m. kir. belügyminiszterium által jóváhagyott rendszabályokból. 12. §. Altalános szabályok.

B) Minden földtulajdonos köteles a gazdasági közgyűlés által évenként külön az ondódi és külön az ujosztású földrake kivettelt illetm- ényeket fizetni; azon tulajdonosok, kik föld- jükön állandó felügyelet alatt álló épülettel birnak, a csőszbérnek csak felét fizetik. Ezen kedvezmény azonban csak azon földterületekre terjed ki, melyek az épülettel bíró földrészt egy tagban vagy egy dűlőben vannak; egyéb illetményeket pedig az ilyen gazdák is egysz- ben fizetni tartoznak. Az ily módon kivettelt illeték pontos fizetéséért a földtulajdonos felelős, olyformán, hogy minden földbirtokos maga fizesse ki a csőszbért az eljárónak s ha ber- letben van a föld, a bérlelő a tulajdonos szá- molja el a csőszbérilletéket.

Színház. Cserni Berta betegsége folytán megjened üres ház előtt került színre tegnap este a hirdett »Két árva« színmű helyett a »Nebántsviarg« 3 felv. ope- rette. A szereplők közül Margó Zelma és Krémér Jenő, érdemelnék említést. Ma este páratlan bérletben »Faust«, Barbier és Carré 5 felvonásos operája kerül színre.

Harsányi Sándor clevelandi ev. ref. missionárius lelkész, a debreczeni ev. ref. teológiai akadémia volt jeles növendéke, ki külföldi utazásáról s élelményeiről igen érde- kes cikkeket irt lapunkba s birjuk ígéretét, hogy a szabad Amerikából is főkeresi lapunkat közleményeivel, 1894. nov. 4 én tartotta székfoglaló egyházi beszédét Clevelandban. E beszéd most külön füzetben is megjelent, Balogh Ferenc debreczeni ev. ref. teológiai tanárnak ajánlva. A füzet ára 10 kr s tiszta jövedelme a clevelandi magyar ev. ref. templom belső felszerelési költségeinek fedezésére fordittatik. Kapható Debreczenben is, Csáthy Ferenc és társa könyvkereskedésében.

Gyászjelentés. A legmelyebb fejla- lommal tudjuk szeretett jó férjem, áldott em- lékű jó atyánk, testvér és sógor, néhai polgar Nagy Ferencnek 8 heti szenvedés után, elele- nek 58-dik, házasságának 38-ik évében történt gyászos elhunytát. A megboldogultnak földi ma- radványai f. hó 23-kán, délután 2 órakor fog- nak N.-Csapó-utca 3164-ik számu háztól, az ev. ref. nagylemplomban tartandó gyászszert- artás után, a Kosuth-utcai sírkertben örök nyugalomra helyeztetni. Mely végítességtéle- re rokonainkat, az elhunyt jó barátait és pályatársait szomorodott szívvel meghívjuk. Debreczen, 1895. Január hó 21. Bánatos neje: özv. polgar Nagy Ferencné, szül. Nyiri Sára. Gyermek-ei: polgar Nagy Lajos, nejével Sze- gedi Esterral; polgar Nagy Károly, Nagy Ju- lianna, polgar Nagy Ferencz. Az elhalt test- vére: Polgar Nagy Andras, nejével Balázs Zsuzsánnával és gyermekeivel; számos közeli és távoli rokonok, ösmerősök és jó barátok nevében is. Béke lenjzen hamvai felett! A tem- etést Dankó M. temetkezési-intézete rendezi.

Halálozások. Varosunkban 1895. január hó 13-tól január hó 19 ig a következő halálozások történtek:

Kosuth-Varga utczá k er- ületben: Bako Ferencz 2 év. róm. kath. veselőb. Stark Róza 1 hón. izr. tudólob. Szom- bathy Sandor 8 év. róm. kath. tudógümökör.

Özv. Szathmáry Ist- Farkas István 2 év. niel 4 hón. ref. vele- log Péter, 3 év. ref. ref görcsök.

Piacz-Ha- letben: Barta na 48 év. ref. méhr Komlósi Julianna 82 Tóth János 6 hón.

Mártonné 55 év. izr. ref. ref görcsök. Hó hurut, Gulásy Julia Csomán Kristóf 7 h

Csapó-Pé- rületben: Özv. ref. aggkor. Makai Lehoczi Lajos 1 é görcsök Antal Est- csök. Stegmüller Ar- pos. róm. kath. gyé- ref. görcsök. Tóth Dihen Imre 56 év. dor 1 év és 9 hón- man 51 év. ref. sz- év és 7 hón. ref. t- hón. ref. tudólob. S- gyilkosság. Özv. K- aggkor. Fekete Józ- lob. Nagy Imre 1 é monfy Istvánné sz- szervi szivbaj.

Népeledé leforgása alatt élve- sen 45. Halva sz. 3 mult heten 33 egy-

A bál egyik legnehezebb dösítőknak. A leg- is alig lehet olyan teljes legyen. Az aztán annyi nehez- ujságiró megakozza ki a bál nevsorok Legokosabb lenne, két tagot megbiz- számára a bolygek eseben teljes lenne pedig, kitől valóbb meg a balokba is- kimélve egy csomó

A gyako rlatok járják. A bal egyenesen kö- önkéntes ur Ková- szkányon »flügeles- önkéntes, meglehe- hogy az önkéntes »direktio« helye- nézi. Pesticics fő- árgus szemesi, min- az egyenes nyárfá- hét olyan fa, a g- laszja is a Ková- nak. És mindjárt- tesre, a ki »flüge-

— Önkéntes- gyepet, talán biz-

Szerenc éves gazdálkodó, eselest, de oly sz- bát eltörte. Lakás-

Elzárta m Panna mit kap ma- mindig hoztam jut- Szobaleányi- ígerte az urfi, hogy mányból egy percze

A Vén szerelem istenass- fényes ragyogása- ebbren levők lath- ez évben, mint e- farsangoló, baloz- augusztus elsejéig esti csillag. Akko- s csak október 1- év végén ismét mi- pályáját futni!

Sikerült önk közül megmor- »No de ezt csak tu- az, a mi gőzölög- szor kell önnök va- a gőz nem más, m-

Az ő van egy esinos- kentes. A hadna- tonai ügyirálta- azonkívül a hav- költeni, már hót- a katonai levele- ráz, és megszólí- szintén aligha fe-

— Izé, ön- mit irunk izé, p- aljára, melyben- tiszt uraknak.

Az álmos- — S ú r

Sztr Máramaros-Szi- péze a napok- csodalkozással- egy szür lóg. A- vas kolosszus f- költőgre rende- költőnek s kis- elgázolt a vona-

18-án, este 35 japán szállítóhajó érkezett a hung-csengzi kikötőre...

Naptár.

szombaton és szombaton d. u. a Gőnczy...

szombaton kezdete este 7 órakor...

polgári kör bálja a Bikában.

Acz ifjuság bálja a Margit fürdőben.

A színház ipartársulat táncszíni...

Jogász-estély a Margit fürdőben.

A közműves-egylet táncvigalma a...

Fodrász segédék bálja a Margit...

A színházi műszaki személyzet jel...

A színházi egylet thea-estélye, a Bika...

Asztalos ifjuság bálja a Bika-szál...

Népeség.

hatvan utcai gazdaság...

hatvan utcai gazdaság...

hatvan utcai gazdaság...

hatvan utcai gazdaság...

hatvan utcai gazdaság...

hatvan utcai gazdaság...

hatvan utcai gazdaság...

hatvan utcai gazdaság...

hatvan utcai gazdaság...

hatvan utcai gazdaság...

hatvan utcai gazdaság...

hatvan utcai gazdaság...

hatvan utcai gazdaság...

hatvan utcai gazdaság...

hatvan utcai gazdaság...

hatvan utcai gazdaság...

hatvan utcai gazdaság...

hatvan utcai gazdaság...

hatvan utcai gazdaság...

hatvan utcai gazdaság...

hatvan utcai gazdaság...

hatvan utcai gazdaság...

hatvan utcai gazdaság...

hatvan utcai gazdaság...

hatvan utcai gazdaság...

hatvan utcai gazdaság...

hatvan utcai gazdaság...

hatvan utcai gazdaság...

hatvan utcai gazdaság...

hatvan utcai gazdaság...

hatvan utcai gazdaság...

hatvan utcai gazdaság...

hatvan utcai gazdaság...

hatvan utcai gazdaság...

hatvan utcai gazdaság...

hatvan utcai gazdaság...

hatvan utcai gazdaság...

hatvan utcai gazdaság...

hatvan utcai gazdaság...

hatvan utcai gazdaság...

hatvan utcai gazdaság...

hatvan utcai gazdaság...

hatvan utcai gazdaság...

hatvan utcai gazdaság...

Özv. Szathmáry Istvánné 80 év. ref. aggkór.

Piacz-Hatva a utca i kerületben: Barta Mihályné...

Csapó Péter fia i utca i kerületben: Özv. Csallányi Imréné...

Özv. Kerek Jánosné, 75 év. ref. aggkór. Fekete József 1 év. 6 hón. ref. tüdőb.

Népesedés. Városunkban a mult hét leforgása alatt élve sz. fiu 22, leány 23, összesen 45.

A bali névsorok megszerzése egyik legnehézebb feladatát képezi a bali tudósítónak.

A gyakorlati térről. A század gyűlölködők járják. A húzódás féljobb, megfalybal egyenes...

Szerencsétlenség. Tóth István 38 éves gazdálkodó, ma d. e. a nagycsapó-utczán elesett.

A Vénus csillag 1895-ben. A szerelem istenasszonyának csillaga, a melynek fényes ragyogását addig csak a hajnalban is ebrén levők láthatták.

A Vénus csillag 1895-ben. A szerelem istenasszonyának csillaga, a melynek fényes ragyogását addig csak a hajnalban is ebrén levők láthatták.

A Vénus csillag 1895-ben. A szerelem istenasszonyának csillaga, a melynek fényes ragyogását addig csak a hajnalban is ebrén levők láthatták.

A Vénus csillag 1895-ben. A szerelem istenasszonyának csillaga, a melynek fényes ragyogását addig csak a hajnalban is ebrén levők láthatták.

hogy a vonatvezető észrevette volna ezt. Az eként a tulvilágra expedált atyafi szüre akad fenn a mozdonyon...

A tinta jegecei. Ha tintát öntünk egy üveglemezre, megszáritjuk és elpárologtatuk, nagyító üveggel nézve jégkristályokhoz hasonló alakokat láunk.

Gazdátlan sertés. Janár hó 12-én a vasarteren Muraköz János lovasrendőr fehér szőrű, egy éves, herélt kocza hízott sertést talált bitangyába.

Talált kulcsok. A III. kerületi kapitányságnál egy egész halom kisebb-nagyobb talált kulcs van letébe helyezve.

Köszönetnyilvánítás. Azon rokonaink, barátaink, jó ismerőseinknek s általában mindazoknak, kik felejtethetetlen nóm, neh. Simonffy Istvánné sz. Farkas Irén asszony végtisztességételen megjelent, s mely fajdalmunkban részvételükkel osztoztak, hálás köszönetemet nyilvanítom, Debreczen, 1895. jan. 22.

Angolország legégszűségesebb helye a londoni nagy feyház, a melyet a pentonvillei feyház neven ismernek. A legutóbbi jelentés szerint ugyanis a mult esztendőben 12 ezer rab közül mindössze 9 halt meg, a mi egytized százaléknál is kevesebb.

Időjárás. A légnomás minimuma a La Manche körül mélységéből vesztett s valamivel lejjebb szorult a légnomásnak északnyugaton való emelkedése folytán, délen pedig süllyedt a légnomás.

Hazánkban az idő többnyire boros helyenkint ködös — de egyébként száraz, némi csapadék északkeleten esett. A hőmérséklet délnyugaton jelentékenyen emelkedett s az északhoz képest általában magas, uralkodó légáramlás a délkeletől délre vág.

DEBRECZENI SZÍNHÁZ.

Table with 2 columns: Date and Play/Opera. Jan. 22-én: Faust. Opera. Jan. 23-án: Odette. Dráma. Jan. 24-én: Klári. Operette. Jan. 25-én: Peleskei nótárius. Népszimű.

TÖRVÉNYSZÉK.

Elítélt gonosztevők.

A mult év augusztus hó 16-án este Sánta Vaszil szemlélmegyei homonnarokítói születésű 39 éves, életének ketharmadát a feyházban eltöltött rovtu multu napszám, továbbá Órsi Tóth Imre karczagi születésű, 33 éves, kilencz évet a börtönben töltött napszám és Nagy Sándor, szinte karczagi születésű rovtu életu napszám, a ki idő közben elhalt, a nevezett estén revolverekkel felfegyverkezve Debreczenből kirándult Percsre és ott Sas Imre gazdálkodó udvaran megjelenve, a pitvar ajtón beocsájtásukat követelték. Sas azonban sejtven a kint levők szándékát, nem érszette be őket, hanem a szoba ablakán segélyért kiáltott. Ekkor Sánta Vaszil reá lött de Sasnak csak a jobbkeze mutatóját vitte el a gölyő. A lövés zajára elősiettek a szomszédok, kik a gazda segítségére siettek. Sánta a segélyül jött Kelemen Ferenczre ráltott és annak fült lötte meg. Hosszu dulakodás után végre a gonosztevőket elfogták és a debreczeni kir. ügyészség börtönébe kísérték. Tegnaptartatot meg ezen ügyben a debreczeni kir. törvényszéknel a végtárgyalás. A törvényszéki tanács tagjai voltak: Elnök: Mocsy József. Bírák: Konrád Sámul és Tatay Ferencz. Jegyző: Dr. Galánffy János, kir. alügyész. Dr. Nagy László, az első rendű vádlott védője. Dr. Harstein Lajos, a második rendű vádlott védője Szabó Antal ügyvéd. A törvényszék Sánta Vaszil első rendű vádlottat egy rendbeli szándékos emberölés és rablás kísérletéért 5 évi feyházra és 10 évi hivatalvesztésre, 3 havi vizsgálati fogászat betudásával. Órsi Tóth Imre második rendű vádlottat pedig 2 évi feyházra, 5 évi hivatalvesztésre és 20 fttal védői díj megf.

zelésére ítélte, 4 havi vizsgálati fogság betudásával. A vádlottak bele nyugodtak az ítéletbe, de az első rendű vádlott védője dr. Harstein felebbezett, kir. ügyész szintén az ítélet súlyosbításáért.

Értéktőzsdei hetiszemle.

Budapest, 1895. január 11.

Lustig Miksa budapesti bankcég hetijelentése a „Debreczen” számára.

E héten meghorkant a hausse. — Rövid időre, ugyancsak pár órára, de mégis elég érezhetően. Ket kormány különféle helyzete befolyásolta a tőzsdét. Mig a Bánffy kormány végleges megalakulása megnyugvással töltötte el a speculatit, addig a Dupuy kabinet lemondásának híre erős reakciót szült. A tőzsde pedig immár hozzászokhatott volna a franciaia kormányzavarokhoz, s ezen válság nem is tartozik a vehemensebbek közé. És mégis a papírok oly nagy mennyiségben kerültek piacra, hogy a vezető értékek 6-7 frtnyi árcsökkenést szenvedtek.

Most már tudjuk, hogy ez részben azért történt, mert a már ugyanis emelkedett árfolyamokat a még speculatibon levő nagyközönség különösen a vidék, gyorsan fel akarta használni nyeresége biztosítására. Legjobban demonstrálja ezt a ma már örömmel constatalható tény, hogy az árfolyamok immár megint azon nívuson állanak, mint allottak. Tehát status quo ante. A pénzöség a józan speculatit természetzerűleg arra ösztönözte, hogy a hanyatlott árfolyamokat bevásárlásra használja fel és hogy sikerrel, azt a coursusok bizonyítják.

Ezen emelkedő irányzat közepette vált köztudomásúvá, hogy Casimir-Périer lemondott, de ez már nem volt képes az árfolyamok rohamos emelkedését megakadályozni.

Az értékek biztos tempóban emelkedtek részint Berlin contremiin fedezési, részint vélemény-vásárlások következtében; sőt most a tőzsde azon igyekszik, hogy amit ezáltal elmulasztott, mielőbb behozza. — Mert optimistaknál a jelszó előre. És a speculatio nagyobb részét, sőt mondhatni 1/10-ed részét optimisták, haussiek — képezik.

Ismét elkezdődik a szezon, amikor a speculatio ugrál egyik értékről a másikra; ma ezen, holnap azon papirt választja ki favorit-jaut.

A belföldi pénzpiacz helyzete azonban tényleg óriási javulást mutat, s bankjaink a hitelt mindinkább kínálják és követelményekből mindig többet és többet annak kenyserítve engedni. Különösen Bécs igen előzőkeny, s a magándícsont ma 4 1/2-4 3/4%-ra szállott le.

A nemzetközi pénzpiacz helyzete ma változatlanul kedvező, s a kamatláb a mi szemembenk nevelésesen alacsony. Berlinben 1 1/2%, Londonban 1/2%, Párisban 1 3/4%.

A tőzsde irányzatáról már előbb számoltunk be, s itt az egyes értékekre átérve, constataljuk, hogy: Járadékok még mindig igen keresettek; magyar arany-járadék 1/2, korona-járadék 1/10, osztrák korona-járadék 1/2, földterhentesítési kölcsön 1/2, 1854-es államsorsjegy 4, 1860-as 1/2, 1864-es, szerb kölcsön 2 fttal javult. Tiszaszegei kölcsön 1/2 fttal hanyatlott. Zaloglevelek javultak.

Bankrészevények közül első sorban az osztrák hitel részvény ingadozott legjobban naponkint 5-6, sőt egyszer 8 forintnyi elhajlást is előidézte, pro saldo azonban kevés a differencia. Így a magyar hitel is 509-ről 500-ra esett, majd ismét 507-re rugott. Ezen u. n. »Erholung« Kornfeld igazgató bécsi utjának következményeké tudható be. A leszámitoló bank részvényei nem mozognak. A viszaesésével ugyan tartották magukat, de a többi papir mögött elmaradtoknak tekinthető.

A jelzálogbank részvényei csodálatos ruganyosságot fejtenek ki. Ezen bank mindig beszállt magáról, ma ezt, holnap azt lehet hallani suttogni.

Majd nagy üzletekre van kiáltása, majd további emissiói eszközöl. — Most azt suttogják, de kürtelt és harsónával, hogy Lukacs Béla az ex keres. minister az igazgatóságba belépne. S ez mind elég ok arra, hogy részvényei oly magasra emelkedjenek, hogy azok a befektetett tőke utáni kamatozása ma már a 3 % körül becsülhető. Hat hol ebben a rációzi? — Különféle tőkefelemelési hírek követhetnében a fiemei hitelbanknál is árvajulás constatalható.

Takarékpénztár és Biztosító részvények kedvező mérleg-hírekre kerestettek. Bányá-papírok. Tegla részvények és különösen Malom részvények erősen kímáltattak. Vasművek közel a Rimamurányi azon hirre, hogy a brassói vasműveket tulajdonává szándékozik tenni, emelkedett. Ezen hir eddig nem erősített meg. Gans 20 forinttal emelkedett.

Közlekedési értékek közt az osztrák államvasut meg mindig a declarált jó papir. Keresik. A villamos városi vasut ismét a felkapott favoriti. Egy új szabadalom megszerzésének hírére számtalan verő akad és miután ezen patens több mint 30% áramtakarítást vonna maga után, feltehető, hogy ezen papi-

rok jóval jelenlegi árfolyamukon felül fognak emelkedni.

Valuták lanyhultak. Az üzérkedési papírok árfolyamai a következő áringadozást mutatják.

Table with 4 columns: Currency, Jan. 11, Jan. 15, Jan. 18. Magyar arany-járadék 124.10, 124.25, 124.10. korona-járadék 99.20, 99.—, 99.10. hitelbank-részvények 506.50, 490.—, 508.25. Magyar jelzálog-részvények 296.—, 492.3/4, 497.25. Magyar leszámítoló-részvények 314.—, 308.60, 313.50. városi villamos vasut-részvények 300.—, 295.50, 307.—. rimamurányi részvények 294.—, 278.50, 286.—. Osztrák hitel részvény 417.—, 410.10, 417.—. Osztrák államvasut részvény 402.—, 397.75, 403.—. Déli vasut-részvények 106.—, —, 105.—.

*) Tekintettel a közbejött visszaesésre, a legacsonyabb árfolyamokat is közöljük.

NYILTTÉR. *)

Nyilatkozat.

Eremits Pál nyilatkozatát, melynek ténybeli állításai egytől egyig koholmányok, a versenyintézetek az egész országban terjesztik, csak hogy hitelünket rontsák. Ez üzelmeket a közönség ítéletére bizzuk.

Országos magyar kölcsönös Biztosító Szövetkezet.

Közgazdaság.

Közgazdaság. A lapunk hirdetési rovatában foglalt két hektár beltartalmu gyorsfüllestőt, melynek előnyei az eddigi nagy kazzának által eszközölt füllestők fölett, igen sok tekintetben előnyösebb s jobb gyorsfüllestése, főzése, egyszerű kezelése által, mint ilyen hasznos és czélszerű gazdasági tárgyat batrak vagyunk a t. mezőgazda közönségnek ajánlani.

Általános elismert s elfogadott tény az, hogy a takarmány tápértékének czélzerűbb kihasználása csakis a füllestés által kivethető, szalás takarmánnyal a sejték a gőz által felrepednek, így a gyomor által jobban kihasználtatnak. Burgonyánál, repénál, a czukor, a savak és a keményítő részek a gőzben főzésnél tökéletesebben feloldódnak, míg a vízben tett főzéssel ez alkotó részek kilugóznak, nagyobb részben kárba vesznek, amannál a takarmány izletesebb és táplálhatóbb tétetik. Ezek gyors füllestés előnye, más eddigi használtak fölett. Olcsósága, minden kisebb gazda által beszerezhető, nem kell költséges gépész a kezeltetéshez, minden egyszerű béres által kezelhető Nagy tüzelő anyag, míg gőzt nyer, nem kell, mert itt gyorsan fejlődik a gőz egy 2 hektár kazzán a szalás takarmányt 30 p. alatt megfüllestíti 3 kiló fával, ugyanaz a kazzán a burgonyát 40 p. alatt 4 kiló fával megfőzi. Tüzelő anyagul szalmát, csutkát és szenet is lehet használni, és bárhol felállítható. Ezen gépet Debreczenben szakemberek és a gazdasági tanintézet tanárai kipróbálás alá vették s a próba kitűnően sikerült. Az eddig forgalomba bocsátottak pedig elismerést vívtak ki.

*) E rovatban közöltétek nem vállal felelősséget a Szerk.

Főszerkesztő: Szinay Gyula. Felelőszerkesztő és lapkiadó: Kósa Barna. Főmunkatárs: Dr. Bakonyi Samu. (Szerkesztőség és kiadóhivatal főtér 1828.)

Eladó föld.

A Debreczen-H-Hadházi határban a kövezett ut mellett, 121 hold (1200 ööl) föld, kelles épületekkel ellátva, szabad kézből jutányos áron eladó. — Értekezhetni a tulajdonos özv. Molnár Sándorné urnóvel H-Hadházon.

Essenz stomantika cempas. védjegy J. a csilagba

Szt. Jakab gyomorcsöppek

Egy sok év óta kipróbált hatást csak meg nem látó gyögyszer gyomorbetegségek ellen, kiváltképpen emésztési gőrgősség, étvágytalanság, fájalmak, kolika, gyomororvos szabálytalan székelés stb. ellen, egy üveg ára 60 kr. és 120 kr. Tüdőb. ingyen.

Kiváló gyógyszernek bizonyult Dr. Liber-féle ideg-erősítő olizix védjegy kereset és honosított — mely sok év óta idegbetegségekkel sikeresen használható. Prospektust kéremek. Orvosi és hivatalosan hitelesített előírás szerint készítve. M. Pania gyógyszerárában Prága.

Sőt a legrosszabb esetekben ható. A gyógykezelés a beteg tudtával vagy a nélkül, történhet, a szer színtelen és szagtalan. Az eredmény kivétel nélkül biztos, jótállás mellett: egy üveg ára 1 frt 80 kr.

Főraktár Megváltó gyógyszerár, Pozsonyban. Továbbá kapható minden gyógyszerárban valamint Dr. Rothschenk V. gyógyszerárában Debreczenben.

